

Svampeåret på Sjælland 2008

Ved Anne Storgaard

Vinter/forår

Vinteren var atter mild med undtagelse af en periode med frost og sne omkring påske. Vi har dog ikke haft ture i marts i år. Til gengæld blev der afholdt et pilefletningskursus, hvor interesserede kunne lære at flette svampekurve under kyndig ledelse af Flemming Pedersen. 10 kursister deltog i et meget vellykket arrangement i Bryghuset, som ligger smukt i Hornbæk Plantage. Se billeder fra kurset på Henny Lohses [hjemmeside](#). Kurset blev gentaget i november, da der var flere, der ikke kunne deltage på det første kursus på grund af pladsmangel.



Foto: Henny Lohse

Den 5. april gik turen til Snesere ved Præstø. Ca. 25-30 deltagere besøgte Tvedemose Champignon, hvor der bliver dyrket champignon, enokisvampe og kejserhatte. Ejeren af gartneriet Jens Christian Hansen viste os rundt i gartneriet. Den sidste 1½ times tid spiste vi madpakker og fik serveret kaffe i gartneriets frokoststue. Der blev diskuteret og stillet spørgsmål, og alle der ønskede det, fik svampe med hjem.

Den første tur i naturen fandt sted søndag den 20. april. Godt 40 deltagere brugte en dejlig forårsdag i Tisvilde Hegn og på Melby Overdrev, hvor det var planlagt, at vi både ville se efter svampe og laver. Begge dele lykkedes. Jeg noterede 30-40 lavararter, men jeg er sikker på, at jeg ikke nåede at se alle. Af svampene var især [Spiselig Stenmorkel](#) fremme i store mængder på både kendte og nye mycelier. I mine 13 år i foreningen har jeg aldrig set dem så talrige. En anden art vi fandt på mange

mycelier var [Vår-Rødblåd](#), og da den officielle tur var overstået, fik jeg fremvist en del [Brunviolet Bægersvamp](#), der fandtes langs en nyligt anlagt skovvej i Asserbo Plantage.

Det meste af maj og halvdelen af juni var plaget af tørke. Generelt var skovene ret svampetomme, og det var ikke mange arter vi fandt på turene. I stedet kikkede vi på de mange blomstende urter, buske og træer og fik alligevel nogle gode ture. På turene i starten af maj blev der dog fundet en del [Vårmusseron](#). Morklerne blev desværre kun set i få eksemplarer.

Sommer

Den 1 juni deltog foreningen i et arrangement i Hornbæk 'Søndag i det grønne', hvor institutionerne fra Hornbæk og omegn stillede op og i fællesskab arrangerede denne dag for at få familier ud i skoven. Arrangementet gik godt, og der kom ca. 150 besøgende forbi. Børnene var meget glade for at male svampe, og mange af forældrene var meget interesserede, spurgte om ture og tog foreningsfolderen med hjem.

I midten af juni fik i hvert fald Nordsjælland en del byger, så der begyndte at komme liv i mycelierne. På turen til skovene nord for Humlebæk den 22. juni, blev årets første mykorrhizadannere fundet. Der blev der fundet en del [Broget Skørhat](#), en enkelt [Høj Fluesvamp](#) og en endnu ikke bestemt trævlhat. Vi fandt også arter af [Hjulhat](#) i vejkanterne i skoven og i græsplænen ved Krogerup. Dagens flotteste fund var dog en knækket Stika-Gran med friske frugtleger af [Brunporesvamp](#).

Til kantarelfesten ved Grønnekilde i Gribskov den 13 juli blev der samlet en del kantareller. Den største med en hatdiameter på 10 cm. Der var rigeligt med kantareller, omend en del var indbragt fra andre nordsjællandske skove. Men ellers var det lidt småt med spisesvampe. Vi fandt dog en stub og en stamme med friske frugtleger af [Foranderlig Skælhat](#). På demonstrationsbordet ved Grønnekilde blev der også fremlagt et par skørhatte, et enkelt frugtleger af [Skønfodet Rørhat](#) samt lidt farvesvampe så som [Sortfiltet Viftesvamp](#) og [Rødlig Okkerporesvamp](#). Midt i hedeølgen i slutningen af juli tog vi en tur i Harager Hegn. Det var småt med svampene, men lidt kantareller, skørhatte, fluesvampe og årets første [Blodrød Rørhat](#), [Spiselig Rørhat](#) og [Sommer-Rørhat](#) blev dog samlet, alle dog desværre kun i få eksemplarer.

I august blev det meget regnfuldt. Turen i Nystrup Hegn den 10. august foregik i stille sileregn. Til frokost måtte vi søge ly i et brændeskur ved Nystruphus, da vi skulle spise vores madpakker. Skoven var dog stadig præget af sommertørken, så de svampearter, der var fremme, var arter, der typisk kommer efter varme somre, f.eks. [Fastkødet Skørhat](#), [Ferskengul Skørhat](#), [Peber-Mælkehat](#), den sjældne [Spiselig Mælkehat](#) og den cremefarvede form af [Almindelig Østershat](#). Vi så kun en rørhat, Blodrød Rørhat, men i alt 47 arter blev noteret på turen. Ugen senere var der en del rørhatte, champignon og [Elledans-Bruskhat](#) at finde i Vallø Slotspark. Af de mere sjældne arter fandt vi Liden Posesvamp og et par arter skærmmatte. Dagens svamp var dog [Kæmpeporesvamp](#), der voksede på næsten hver anden bøgstub i skoven. I slutningen af august og begyndelsen af september var der flere ture hver weekend. Også onsdagsturene var nu i gang. Jeg havde desværre kun mulighed for at deltage i nogle få ture, men der berettedes om mange svampe på turene. Især var der fuld gang i rørhattene, skørhattene og fluesvampene.

Efterår

Traditionen tro deltog vi i værkstedsdagene på Jagt- og Skovbrugsmuseet den 6.-7. september. I løbet af weekenden kom ca. 1200 forbi. I forhold til sidste år havde vi en pæn svampeudstilling og nogle få kom forbi med svampe til bestemmelse. Der blev farvet garn, og der var en lille udstilling med farvekranse osv., hvilket trækker mange til. Mens de voksne kiggede på svampe og farvning, kunne børnene male gipssvampe. Det kom der mange hidtil ukendte arter af.

Vi har fået et par aktive medlemmer i Vestsjælland, og det er herligt med ture også i denne del af Sjælland. Ulkerup Skov i Odsherred mindes jeg ikke tidligere, at vi har besøgt med foreningen, men det er en skov, der er værd at besøge. På turen blev der noteret knap 100 arter. Vi fandt gode spisesvampe bl.a. [Stor Trompetsvamp](#), så alle fik mad med hjem til gryderne. Af sjældenheder blev der bl.a. fundet [Kastanie-Rørhat](#). Ved demonstrationen til frokosten var der blevet fremlagt en del rørhatte bl.a. en "Finsprukken Rørhat", der blåner langsomt men tydeligt i kødet. Den hedder [Xerocomus cisalpinus](#), og er en af dobbeltgængerne til Rødsprukken Rørhat.

Suppeturen ved Hvidekilde den 14. september foregik i strålende strålende vejr, og der var ca. 70 besøgende. Der indkom mange forskellige svampe, der kunne komme i suppen. I alt blev der produceret ca. 30 liter suppe, og der var meget lidt tilbage, da vi skulle rydde op. Vi fik ikke så mange Almindelig Kantarel som de sidste par år, men til gengæld var der allerede lidt Tragtkantarel og en del Stor Trompetsvamp, så vi lavede en portion stuvning af disse, som alle fik lejlighed til at smage på et lille stykke brød, efter demonstration af alle de fundne svampe

Traditionen tro er der næsten hvert år tur til Teglstrup Hegn i september. I år var vi meget heldige med svampefloret, så alle fik kurvene fulde. Også artsjægerne havde nok at se til, så det var lige før, at penneføreren måtte give fortabt, da vi nåede langt over 100 arter. I sidste del af september var det blevet ret tørt i skovene, men da nattemperaturen ikke var høj, blev der dannet en del dug, så mycelierne ikke tørrede helt ud. På turen i Egebæsvang den 20. september var der dog ikke så mange arter som ugen før, men der kom alligevel en del svampe i kurvene. [Broget Skørhat](#) var meget talrig, men der blev også samlet Almindelig Kantarel, [Rødgul](#) Pigsvamp og Stor Trompetsvamp. Vi fandt også et par arter fluesvampe som vi ikke ser så tit: [Gylden Kam-Fluesvamp](#) og [Gråspættet Kam-Fluesvamp](#). Desuden er skoven kendt for flere mycelier med [Snyltende Rørhat](#) på Almindelig Bruskbold, og vi var også heldige denne gang. Også turene i slutningen af september var rige både på arter og på frugtleger. Jeg var med på turen til Gribskov ved Kagerup. Turen gik fortrinsvis gennem nåleskov, så dagens spisesvampe blev [Tragt-Kantarel](#) og [Brunstokket Rørhat](#), der begge blev samlet i pæne portioner. På vejen hjem kikkede vi til et mycelium med [Blomkålssvamp](#) og fandt også et ungt frugtleger.

Oktober var mild og fugtig, så svampene var stadig talrige. I ugen op til efterårsferien havde vi travl med at samle ind til kulturnatten, hvor vi havde en svampeudstillingen i Botanisk Have. Vi fik en flot udstilling op at stå med godt 300 arter. Igen i år var det en stor succes med mange tusinde besøgende, dog knapt så mange som sidste år.

På turen til Klosteris Hegn den 25. oktober var der blevet lovet Tragtkantareller, de blev da også samlet i pæne portioner, men til forskel fra 2007, hvor vi især fandt mange i nåleskov, var det især under bøg, de blev samlet i år. Af spændende fund fra turen kan nævnes [Grå-Ridderhat](#) og [Bleg Orangekantarel](#) begge under bøg. Løvskoven var faktisk mere artsrig end nåleskoven i slutningen af oktober og begyndelsen af november, og det er ret usædvanligt.

Svampeturene sluttede, som vi plejer med en tur til Hornbæk Plantage med efterfølgende gløgg og frokost i Bryghuset midt i plantagen. Turen foregik i flot vejr med sol og temperaturer omkring frysepunktet. Dagen før var der faldet en del sne på Sjælland, men heldigvis var plantagen nærmest stranden i Hornbæk gået næsten fri, så det var stadig muligt at finde svampe. Hovedgevinsten var en del Tragtkantareller, men der blev også set enkelte skørhatte, rørhatte og slørhatte. Ca. 50 arter blev det til. Det var usædvanligt at stå og demonstrere svampe på snedækkede borde lige inden frokosten.



Foto: Jørgen Vingborg

Desværre holder vi ikke julemøde i år, da vores sædvanlige lokale i Botanisk Auditorium er under ombygning, og desuden er det overgået til et andet fakultet. Det er ikke sikkert, at vi får lov til at låne auditoriet mere. I stedet planlægger vi et nytårsmøde i starten af januar, så følg med på lokalforeningens side i slutningen af året.